

TOPSECTORENBELEID KAN REKENEN OP VOORTZETTING

Techniekkieswijzer

DE VERKIEZINGSPROGRAMMA'S BESTEDEN NAUWELIJKS AANDACHT AAN TECHNISCHE VRAAGSTUKKEN. OM DIT HIAAT OP TE VULLEN LANCEERT DE INGENIEUR DE TECHNISCHE KIESWIJZER. DEZE BESTAAT UIT RUIM TWINTIG STELLINGEN, INGEDEELD AAN DE HAND VAN TIEN THEMA'S, DIE DE INGENIEUR HEEFT VOORGELEGD AAN ALLE POLITIEKE PARTIJEN*. DIT ARTIKEL GEEFT EEN OVERZICHT VAN DE RESULTATEN. KIJK VOOR DE VOLLEDIGE UITSLAG OP DE WEBSITE VAN DE TECHNISCHE KIESWIJZER. www.technischekieswijzer.nl

ENERGIE

Het energievraagstuk houdt niet op bij de landsgrenzen. Daarom moet Nederland met buurlanden samenwerken en gezamenlijk beleid ontwikkelen, vinden bijna alle partijen. Alleen de Libertarische Partij, Liberaal Democratische Partij en Anti Europa Partij zijn niet voor grensoverschrijdende samenwerking. Ook over de voortzetting of zelfs uitbreiding van subsidies voor duurzame energie zijn de meesten eensgezind. Alleen de VVD wil ze afschaffen met de nuancering dat 'we op termijn van subsidies af moeten'. De toekomst van kernenergie is nog ongewis. Van de grote partijen zouden VVD en CDA gesteund door de SGP groen licht geven voor de bouw van een nieuwe kerncentrale. Gezien de huidige peilingen is de kans dat Nederland ondergronds CO₂ gaat opslaan beperkt. SP en VVD spreken zich namelijk beide uit tegen ondergrondse opslag.

TRANSPORT EN MOBILITEIT

Spoorbeheerder ProRail en de NS worden weer samengevoegd, als PvdA, CDA en SP het voor het zeggen krijgen. Een fusie – de twee organisaties werden tien jaar geleden

juist ontvolchten – zou de versnippering van kennis moeten tegengaan. Voor automobilisten verandert er weinig: een systeem van kilometerheffing maakt weinig kans. VVD, CDA en SP zijn namelijk niet enthousiast over een dergelijke aanpak. Wel pleit de SP voor de ontwikkeling van een systeem waarbij de wegenbelasting deels variabel wordt. Dat zou automobilisten moeten stimuleren een zuinig voertuig aan te schaffen en de auto vaker te laten staan. Opvallend is overigens dat de tien partijen die momenteel niet in de Kamer zitten, eensgezind tegen kilometerheffing zijn.

INDUSTRIE EN INDUSTRIEPOLITIEK

Hoewel het topsectorenbeleid regelmatig is bekritiseerd, kan de inzet op en versterking van Nederlandse niches op brede steun rekenen. Van de zittende partijen is alleen de ChristenUnie voor afschaffing: 'Nederland moet niet in alles willen excelleren.' Haaks hierop staat het standpunt van de PvdA, die pleit voor uitbreiding van het topsectorenbeleid met een accentverschuiving naar bevordering van export. De Nederlandse industrie kan bovendien rekenen op meer steun van politici als het gaat

om de behartiging van hun buitenlandse belangen. GroenLinks, de Partij voor de Dieren en drie nieuwe partijen zijn het hier echter niet mee eens.

WATER

Nederland waterland, maar ontpolderen blijft een lastig onderwerp. Dat geldt vooral voor de nog geen 3 km² grote Hedwigepolder, die Nederland beloofd heeft onder water te zetten ter compensatie van de uitdieping van de Westerschelde. De polder houdt de gemoederen al enkele jaren bezig en daar lijkt geen verandering in te komen. PvdA, CDA, D66, GroenLinks, ChristenUnie en de Partij voor de Dieren pleiten voor ontpoldering, VVD en SP zijn samen met de SGP tegen. De SP pleit voor de ontwikkeling van een langetermijnplan voor de Westerschelde als waterweg en wil met Antwerpen gaan zoeken naar een alternatief voor uitdieping van de zeearm. Ook over de invoering van een zachtere vorm van kustverdediging verschillende de meningen. Van de grote partijen staan VVD, PvdA, D66 en GroenLinks open voor een alternatief voor de traditionele aanpak met hoge dijken en duinen, terwijl CDA en SP juist vasthouden aan de bewezen aanpak.

ONDERWIJS, ONDERZOEK EN INNOVATIE

Over de bijdrage van het bedrijfsleven aan technisch-wetenschappelijk onderzoek zijn bijna alle partijen het eens: die moet toenemen. Ook zouden bedrijven meer moeten samenwerken met technische universiteiten. Een verlaging van het collegegeld voor technische opleidingen zit er echter niet in. Hoewel CDA, SGP en de Partij voor de Dieren een dergelijke verlaging zouden steunen, keren de overige zittende partijen zich ervan af. GroenLinks wil het collegegeld voor alle stu-

De opslag van radioactief afval bij COVRA in Borssele.

FOTO COVRA

dies verlagen tot 1250 euro. De VVD wil zich richten op middelbare scholieren en hen interesseren voor een technisch vak. De ChristenUnie wil geen collegegeldverlaging, maar wel honderd miljoen extra investeren in techniekonderwijs. De SP ziet een rol voor het bedrijfsleven: dat zou meer opleidingsmogelijkheden moeten bieden.

GRONDSTOFFEN

Omdat het Nederlandse aardgas uiteindelijk opdraakt, is het verstandig de opbrengsten te gebruiken voor onderzoek en ontwikkeling van alternatieve brandstoffen, meent het merendeel van de politieke partijen. Alleen het CDA en de Libertarische Partij pleiten voor een andere besteding van de aardgasbaten, terwijl de VVD vindt dat eventuele financiering van alternatieven uit de algemene midde-len moet komen. Terwijl sommige grondstoffen schaars dreigen te raken, zijn de oceaانبodems rijk aan goud, zilver, koper en methaan. Technisch moet het mogelijk zijn de zeebodemschatten te winnen, maar politiek blijkt er daarvoor weinig draagvlak. Van de zittende partijen spreken alleen het CDA en D66 zich uit voor zeemijnbouw.

ZORG EN TECHNIEK

Over de rol die thuiszorgtechnologie moet spelen bij de verzorging van ouderen, zijn de meeste partijen terughoudend. Techniek is goed en zinnig, maar de ouderenzorg blijft mensenwerk, is de teneur.

Daarentegen blijkt er wel draagvlak voor het gebruik van moderne scanners voor preventief medisch onderzoek. Een eventuele verdere toename van ziektekosten is hierbij geoorloofd, want gezondheid gaat boven alles. Ook de PvdA pleit voor het maken van scans voor preventief onderzoek en meent dat hiermee de ziektekosten juist te drukken zijn: voorkomen is beter dan genezen.

BOUW

De enorme leegstand van kantoren is een ander aandachtspunt. Op twee nieuwe partijen na zijn alle politieke partijen voorstander van een meer flexibele wijze dan die waarop kantoorpanden nu worden gebouwd. Projectontwikkelaars moeten bij nieuwbouw rekening houden met herbestemming, zodat een pand bijvoorbeeld ook een woonfunctie kan krijgen of tot tuinbouwkas is om te bouwen. De VVD nuanceert: 'Idealiter pakt de markt dit op. De praktijk is echter weerbarstiger.'

DEFENSIE

De eerste voor Nederland bestemde F-35 Joint Strike Fighter (JSF) kreeg deze maand zijn luchtdoop, maar of het toestel uiteindelijk de huidige vloot F-16's zal vervangen, is twijfelachtig. Eerder sprak een Kamermeerderheid zich al uit tegen voortzetting van de Nederlandse deelname aan het defensieproject. CDA, ChristenUnie en SGP vinden echter wel dat Nederland de straaljager zo snel mogelijk moet aanschaffen. De omstreden verkoop van Leopard tanks, die

de Landmacht in verband met bezuinigingen afstoot, kan na de verkiezingen nog voor een stevig debat zorgen. Terwijl van de zittende partijen VVD en CDA gesteund door D66 de tanks alsnog aan Indonesië willen verkopen, zijn andere tegen verkoop van het materieel aan Indonesië of andere landen waarvan onduidelijk is wat ze met de gevechtswagens willen doen. SGP en ChristenUnie willen de tanks behouden voor eigen gebruik.

IT

Een gerechtelijke uitspraak verplicht Nederlandse internetproviders sinds het voorjaar de toegang tot een aantal torrentsites (waar films en muziek zijn te downloaden) te blokkeren. Uit technisch oogpunt valt de strijd tegen downloadsites echter niet te winnen. Mede om deze reden vinden bijna alle partijen dat de uitspraak van de rechter ongedaan moet worden gemaakt. Van de grote partijen is alleen het CDA voor handhaving. De Piratenpartij, die zich onder meer inzet voor internetvrijheid, motiveert: 'Downloaden is nog altijd niet illegaal in Nederland. Het is wonderlijk hoe mensen die hun carrière begonnen met het 'illegaal' uitzenden van muziek, nu de strijd tegen 'illegaal' downloaden steunen. ●

*De Technische Kieswijzer is aan alle aan de Tweede Kamerverkiezingen deelnemende politieke partijen voorgelegd, minus politieke partij NXD die alleen in Kieskring 9 (gemeente Amsterdam) meedoet. Van de Partij voor de Vrijheid (PVV) is geen reactie ontvangen.

FOTO LOCKHEED MARTIN

De toekomst van de F-35 JSF is onderwerp van debat.

FOTO ASML

Het topsectorenbeleid richt zich op succesvolle bedrijven als chipmachinefabrikant ASML.